

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2024 m. rugpjūčio 19 d. Nr. 21RE3-121 (AG3-101/27-2024)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas ir pranešėjas), Vaidos Jokubauskaitės, Danutės Kulikauskienės, Ramintos Ramanauskienės,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo M.P. skundą dėl atsakovės Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

M.P. (toliau – ir Pareiškėjas) atstovė advokatė G.S. 2024 m. liepos 9 d. Lietuvos administracinių ginčų komisijai pateikė skundą „Dėl 2024-06-07 Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko sprendimo M.P. atžvilgiu „Nutraukti mokestinės paskolos sutartį“ Nr. (23.24-08)327-54895, 2024-06-12 VMI raginimo FR0486 sumokėti į VMI sąskaitą (duomenys neskelbtini) EUR panaikinimo, sustabdymo išieškojimo, neperdavimo antstoliui“ (toliau – ir skundas), kuriuo prašo:

1) individualiai įvertinti Pareiškėjo išdėstytą situaciją, panaikinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Atsakovė arba VMI) 2024 m. birželio 7 d. viršininko sprendimą Nr. (23.24-08)327-54895 „Nutraukti mokestinės paskolos sutartį“ (toliau – ir Sprendimas) ir išdėstyti (duomenys neskelbtini) EUR susidariusios skolos už 2022 metus vykdytą individualią veiklą sumokėjimą lygiomis dalimis iki 2024 m. gruodžio 31 d. dienos;

2) panaikinti VMI 2024 m. birželio 12 d. raginimą FR0486 (toliau – Raginimas) sumokėti į VMI sąskaitą (duomenys neskelbtini) EUR sumą;

3) nenutraukti VMI mokestinės paskolos 2023 m. gegužės 22 d. sutarties Nr. (23.24-08)327-34685 (toliau – Sutartis);

4) iki kol bus išnagrinėtas šis skundas nepradėti VMI GPM įsiskolinimo išieškojimo, o jeigu išieškojimo procedūra jau pradėta, ją sustabdyti.

Skunde nurodoma, kad 2024 m. birželio 7 d. VMI priėmė Sprendimą, o 2024 m. birželio 12 d. atsiuntė Raginimą Pareiškėjui sumokėti į VMI sąskaitą (duomenys neskelbtini) Eur.

Pareiškėjas nesutinka su Sprendimu ir Raginimu, vertina juos kaip neteisėtus, nepagrįstus, priimtus nesilaikant įstatymų, pažeidžiančius Pareiškėjo teises. Mano, kad Sprendimas ir Raginimas turėtų būti panaikinti.

Pareiškėjas nurodo, kad jis kreipėsi į VMI su prašymu dėl įmokų įsiskolinimo sumokėjimo atidėjimo, tačiau VMI įsiskolinimo sumokėjimo neatidėjo, priėmė Sprendimą ir atsiuntė Raginimą sumokėti į VMI sąskaitą (duomenys neskelbtini) EUR sumą.

Skunde teigiama, kad Pareiškėjas yra patekęs į labai sudėtingą gyvenimišką situaciją, todėl turi lūkestį, kad „<...> būtų pasižiūrėta individualiai ir priimtas sprendimas individualus pagal Pareiškėjo labai sunkią faktinę situaciją <...>“.

Kaip svarbią aplinkybę nurodo, kad Pareiškėjas šiuo metu yra vienintelis šeimoje dirbantis asmuo, kuris vykdo individualią veiklą. Pateikia informaciją apie Pareiškėjo sutuoktinės sveikatos būklės pasikeitimus, kurie lėmė, kad Pareiškėjo sutuoktinė nuo 2019 m. nedirba ir jai reikalinga priežiūra.

Taip pat skunde nurodoma, kad Pareiškėjas ir jo sutuoktinė augina paauglę dukrą, kuri taip pat turi įvairių sveikatos problemų. Teigia, kad neįgalumas Pareiškėjo dukrai nenustatytas tik dėl to, jog pats Pareiškėjas ir jo sutuoktinė rūpinasi dukra, kad ji galėtų mokytis bendrojo lavinimo ugdymo įstaigoje ir taip išvengtų bendraamžių patyčių dėl negalios.

Pareiškėjas teigia, kad dėl sutuoktinės ligos 2019 m. pirmą kartą nesurinko piniginių lėšų sumokėti valstybinio socialinio draudimo (toliau – Sodros) įmokų ir gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) reikalingos sumos, todėl kreipėsi dėl (reikia suprasti – įmokų mokėjimo) išdėstymų ir jam VMI leido.

Taip pat Pareiškėjas apeliuoja į 2020 m. išplitusią COVID-19 pandemiją, dėl kurios minėtais metais Pareiškėjo pajamos sumažėjo beveik 10 procentų. Dėl šios priežasties Pareiškėjas pakartotinai kreipėsi dėl (reikia suprasti – įmokų mokėjimo) išdėstymo, o jas išdėsčius – įmokas tinkamai mokėjo.

Skunde taip pat teigiama, kad pastaruosiu metu Pareiškėjas patyrė visiškai neplanuotų išlaidų. AB SEB bankui nusprendus nepratęsti (duomenys neskelbtini) Eur kredito kortelės limito, pagal parengtą gražinimo grafiką paskutinės įmokos turės būti sumokėtos šiais metais. Luminor Bank AS praėjusių metų pabaigoje taip pat nusprendė nepratęsti apie (duomenys neskelbtini) MasterCard kortelės limito, o, kaip teigia Pareiškėjas, dėl banko darbuotojų jam suteiktos klaidinančios informacijos, kreditą teko gražinti iš karto. Pareiškėjo įsiskolinimai bankams sumažėjo apie (duomenys neskelbtini) Eur, tačiau minėtos išlaidos buvo neplanuotos.

Taip pat nurodo, kad neplanuotos išlaidos buvo patirtos ir 2021 m. pabaigoje dėl Pareiškėjo dukrai ugdymo įstaigoje įvykusio incidento. Išlaidos patirtos dėl medikų paslaugų, vaistų, teisinių paslaugų.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą situaciją, 2022 m. Pareiškėjui teko pakartotinai prašyti VMI išdėstyti gyventojų pajamų ir Sodros mokesčių sumokėjimą.

Nurodo, kad VMI, įvertinusi Pareiškėjo situaciją, 2022 m. birželio 13 d. priėmė sprendimą Nr. (23.24-08)327-49972 išdėstyti mokesstinės nepriemokos mokėjimą ir GPM (duomenys neskelbtini) Eur suma buvo išdėstyta sugražinant dalimis kas mėnesį mokant po (duomenys neskelbtini) Eur iki 2023 m. balandžio 25 d.

Kaip reikšmingą aplinkybę nurodo tai, kad ankstesnė skola Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai ir jos atidėjimas 4 metams buvo sudarytas išskirtinėmis sąlygomis, Pareiškėjo veiklą įtraukus į nukentėjusiųjų dėl COVID sąrašą.

Pareiškėjas išreiškia lūkestį dėl individualaus sprendimo jo atžvilgiu, kadangi ankstesnis atidėjimas buvo specifinis (lengvatinis); mano, kad analogiška lengvata turėtų būti taikoma „jo persidengimui su galimu nauju atidėjimu“ (kalba netaisyta), nes dėl anksčiau minėtų finansinių problemų Pareiškėjui nepavyko surinkti lėšų įsiskolinimams padengti. Pareiškėjas tikisi, kad 2024 – 2025 m. jam pavyks išspręsti finansines problemas ir surinkti papildomų piniginių lėšų, kad galėtų kuo greičiau atsiskaityti su VMI ir sumokėti visas skolas.

Pažymi, kad jeigu VMI individualiai neįvertins Pareiškėjo situacijos, t. y. pradės priverstinį išieškojimą dėl (duomenys neskelbtini) Eur skolos, tai tikėtina, kad bus nutraukta ir 2024 m. sudaryta sutartis įsiskolinimams padengti, kurioje išdėstyti mokesčiai VMI, o tokiu atveju Pareiškėjas ir jo šeima su nepilnamete dukra atsidurs sudėtingoje situacijoje.

Pateikia vertinimą, kad „<...> bet koku atveju valstybei yra geriau, kai Pareiškėjas dirba, stengiasi, moka pagal nustatytus grafikus atidėtas įmokas, negu, kad nedirbtų, būtų bedarbis, registruotas darbo biržoje ir valstybei reikėtų išlaikyti dar vieną asmenį, t. y. Pareiškėją.“

Pareiškėjas pažymi, kad Sutartyje yra nurodyta, jog ji gali būti pakeista, jei yra priimtas Sprendimas pakeisti sprendimą atidėti / išdėstyti mokesstinės nepriemokos / baudos už administracinį nusižengimą sumokėjimą, kurio forma FR0287 patvirtinta VMI prie LR FM viršininko įsakymu Nr. VA-65 „Dėl formų patvirtinimo“. Pareiškėjo teigimu, jis nustatytos formos nerado ir kreipėsi

paprastu elektroniniu laišku, todėl, Pareiškėjo manymu, buvo priimtas Sprendimas ir atsiųstas Raginimas sumokėti skolą.

Pareiškėjas prašo atidėti įmokų sumokėjimą, atsižvelgiant į jo individualias faktines aplinkybes, kurias teigia galintis pagrįsti įrodymais esant būtinybei (šiuo metu įrodymai nepateikiami dėl duomenų jautrumo). Nurodo, kad susidariusį išsikolinimą VMI Pareiškėjas galėtų grąžinti lygiomis dalimis mokant iki 2024 m. gruodžio 31 d.

Atsakovė atsiliepime nesutinka su Pareiškėjo skundu ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime (b. l. 14-15) Atsakovė pirmiausiai pateikia ginčui aktualias teisinio reglamentavimo nuostatas, t. y. Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 88 straipsnį, Mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą mokėjimo atidėjimo arba išdėstymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 1998 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. 268 (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2016-07-21 įsakymo Nr. 1K-293 redakcija, toliau – Taisyklės) 47 punktą. Atsakovė nurodo, kad pagal minėtas nuostatas mokesčių administratorius priima sprendimą nutraukti mokestinės paskolos sutartį, jeigu mokėtojas nesilaiko mokestinės paskolos sutarties sąlygų. Prieš nutraukdamas mokestinės paskolos sutartį, mokesčių mokėtojui įteikia įspėjimą apie ketinimą nutraukti mokestinę paskolos sutartį bei nurodo terminą, per kurį mokesčių mokėtojas turi įvykdyti įspėjime išdėstytus nurodymus. Taisyklėse taip pat nurodyta, kad mokesčių administratorius, prieš nutraukdamas mokestinės paskolos sutartį, įteikia mokesčių mokėtojui įspėjimą apie ketinimą nutraukti mokestinės paskolos sutartį <...> (Taisyklių 49 punktas). Įspėjime apie ketinimą nutraukti mokestinės paskolos sutartį nurodomas terminas, per kurį mokesčių mokėtojas turi įvykdyti šiame įspėjime išdėstytus nurodymus (Taisyklių 50 punktas).

Paaikrina, kad, vadovaujantis MAĮ 89 straipsnio 1 dalies 3 punktu, mokesčių mokėtojui, laiku nevykdančiam savo mokestinės prievolės, mokesčių administratorius įteikia raginimą geruoju sumokėti mokesstį ir su juo susijusias sumas, kai nutraukiama mokestinės paskolos sutartis.

Nurodo, kad Pareiškėjas 2023 m. gegužės 2 d. pateikė prašymą VMI portalo e. VMI autorizuotų elektroninių paslaugų srityje Mano VMI (toliau – Mano VMI) išdėstyti (duomenys neskelbtini) Eur GPM nepriemokos sumokėjimą iki 2024 m. balandžio 25 d., įmokas mokant kiekvieną mėnesį lygiomis dalimis (toliau – Prašymas). VMI, vadovaudamasi teisės aktais, išnagrinėjo Pareiškėjo Prašymą ir jį tenkino, t. y. 2023 m. gegužės 22 d. priėmė sprendimą Nr. (23.24-08) 327-34473 išdėstyti mokestinės nepriemokos sumokėjimą ir sudarė Sutartį dėl (duomenys neskelbtini) Eur sumokėjimo išdėstymo iki 2024 m. balandžio 25 d., įmokas mokant kiekvieną mėnesį lygiomis dalimis (po (duomenys neskelbtini) Eur). Pareiškėjas Sutartį patvirtino Mano VMI 2023 m. gegužės 22 d.

Atsakovė teigia, kad Pareiškėjas Sutarties sąlygų nesilaikė, jam nuolat buvo siunčiami / skelbiami Mano VMI įspėjimai apie ketinimą nutraukti Sutartį: 2023 m. spalio 10 d. įspėjimas Nr. (23.24-08) 327-58386 (vėluojama sumokėti (duomenys neskelbtini) Eur); 2023 m. gruodžio 10 d. įspėjimas Nr. (23.24-08) 327-76218 (vėluojama sumokėti (duomenys neskelbtini) Eur); 2024 m. sausio 10 d. įspėjimas Nr. (23.24-08) 327-2632 (vėluojama sumokėti (duomenys neskelbtini) Eur); 2024 m. vasario 11 d. įspėjimas Nr. (23.24-08) 327-12246 (vėluojama sumokėti (duomenys neskelbtini) Eur); 2024 m. balandžio 9 d. įspėjimas Nr. (23.24-08) 327-24468 (vėluojama sumokėti (duomenys neskelbtini) Eur). Pasibaigus Sutarties galiojimo laikotarpiui (išdėstymo laikotarpis iki 2024 m. balandžio 25 d.) ir Pareiškėjui pilnai nesumokėjus išdėstytos mokestinės nepriemokos, buvo priimtas Sprendimas nutraukti Sutartį. Atkreipia dėmesį, kad Pareiškėjas su visais įspėjimais buvo susipažinęs Mano VMI portale.

Įvertinus aukščiau išdėstytą, Atsakovė vertina, kad ji Sprendimą nutraukti Sutartį priėmė teisėtai.

Vadovaudamasi aktualia Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktika (LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2011 m. kovo 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A442-1238/2011), daro išvadą, kad MAĮ 144 straipsnyje numatyta mokesčių mokėtojo teisė apskųsti bet kurį mokesčių administratoriaus (jo pareigūno) veiksmą arba neveikimą nėra absoliuti, o ši teisės norma, kiek ji susijusi su apskundimu teismui, negali būti aiškinama priešingai teisminio proceso

paskirčiai ir negali būti traktuojama kaip suteikianti teisę skųsti teismui ir tokius mokesčių administratoriaus veiksmus, kurie teisinių pasekmių nesukelia ir kurių nagrinėjimas teisme būtų beprasmiškas. Vertina, kad raginimas nelaikytinas savarankišku ginčo administraciniame teisme objektu, nes jis yra informacinio-aiškinamojo pobūdžio dokumentas (primenama apie mokesčines nepriemokas ir jų dydį), pats savaime nesukeliantis pareiškėjui teisinių pasekmių. Nurodo, kad, atsižvelgiant į raginimą jo nevykdymo atveju, teismui galėtų būti skundžiamas priimtas sprendimas (MAĮ 105 straipsnio 1 dalies 1 punktas, 2 dalis), dėl kurio atsirastų realūs teisiniai padariniai, tokiu atveju pareiškėjas ir galėtų pateikti savo nesutikimo argumentus (bet ne savarankišką reikalavimą) dėl raginimo (pateikia aktualią LVAT praktiką).

Nurodo, kad VMI, vadovaujantis MAĮ 89 straipsnio 1 dalies 1 punktu (pagal galiojančią MAĮ redakciją 3 punktas), 2024 m. birželio 12 d. parengė Raginimą sumokėti likusią pagal Sutartį nesumokėtą (duomenys neskelbtini) Eur mokesčines nepriemoką. Raginimas mokėtoju susipažinti 2024 m. birželio 13 d. įkeltas Pareiškėjo paskyroje Mano VMI. Atsakovės teigimu, Raginimą Pareiškėjas perskaitė 2024 m. birželio 14 d.

Atsižvelgdama į išdėstytas aplinkybes, LVAT praktiką, ir į tai, kad VMI Raginimas yra informacinio-aiškinamojo pobūdžio dokumentas, pats savaime nesukeliantis Pareiškėjui teisinių pasekmių, Atsakovė konstatuoja, kad naikinti Raginimą nėra pagrindo.

Taip pat aiškina, kad remiantis aukščiau išdėstytomis aplinkybėmis, Pareiškėjui nesilaikius sudarytos Sutarties sąlygų ir pasibaigus Sutarties galiojimo laikotarpiui, VMI, vadovaudamasi teisės aktais, Sprendimu nutraukė Sutartį. Sprendimas 2024 m. birželio 7 d. paskelbtas Mano VMI, kurį Pareiškėjas tą pačią dieną perskaitė. 2024 m. birželio 13 d. Mano VMI paskelbtas Raginimas, kuriuo Pareiškėjas informuojamas apie priimtą skundžiamą Sprendimą ir raginamas per 20 dienų nuo Raginimo įteikimo dienos sumokėti Raginime nurodytą sumą.

Visi įspėjimai bei Raginimas Pareiškėjui buvo įteikiami per Mano VMI.

Tiek MAĮ 88 straipsnio 7 dalyje, tiek Taisyklių 47 punkte nustatyta, kad mokesčių mokėtoju nesilaikant mokesčines paskolos sutarties sąlygų, mokesčines paskolos sutartis nutraukiama. Taip pat VMI su Pareiškėju sudarytos Sutarties 9 punkte aiškiai nurodyta, jog ši Sutartis gali būti nutraukiama nevykdant jos sąlygų.

Pažymi, kad vadovaujantis MAĮ 88 straipsniu ir 14 straipsnio 7 dalimi bei Taisyklių 49 punktu, Sutarties galiojimo laikotarpiu buvo siunčiami įspėjimai apie ketinimą nutraukti Sutartį, jeigu per 20 dienų nuo įspėjimo įteikimo dienos nebus sumokėta įspėjime nurodyta suma.

Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjas nesilaikė Sutarties sąlygų, nereagavo į siunčiamus įspėjimus apie ketinimą nutraukti Sutartį, VMI pagrįstai ir teisėtai priėmė skundžiamą Sprendimą bei pateikė Raginimą.

Atsakovė pažymi, kad atsiliepimo pateikimo dieną, t. y. 2024 m. liepos 17 d., Pareiškėjo atžvilgiu išieškojimo veiksmai nebuvo pradėti.

Apibendrinama Atsakovė teigia, kad naikinti VMI Sprendimą ir Raginimą sumokėti likusią pagal Sutartį nesumokėtą (duomenys neskelbtini) Eur mokesčines nepriemoką priėmė laikydamasi teisės aktų reikalavimų, todėl ne naikinti Sprendimo ir nenutraukti Sutarties Pareiškėjo skunde nurodomais pagrindais nėra teisinio pagrindo. Papildomai pateikia informaciją apie mokesčių mokėtojo, susidūrusio su finansiniais sunkumais sumokėti mokesčines nepriemoką, prašymo išdėstyti mokesčines nepriemokos sumokėjimą pateikimo tvarką.

Skundas atmestinas.

Ginčas šioje administracinėje byloje kilo dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (minėta, toliau – Atsakovė arba VMI) 2024 m. birželio 7 d. viršininko sprendimo Nr. (23.24-08)327-54895 „Nutraukti mokesčines paskolos sutartį“ ir VMI 2024 m. birželio 12 d. raginimo FR0486 sumokėti į VMI sąskaitą (duomenys neskelbtini) Eur sumą teisėtumo.

Byloje esančiais rašytiniais įrodymais nustatyta, kad 2023 m. gegužės 22 d. VMI sprendimu Nr. (23.24-08) 327-34473, atsižvelgiant į Pareiškėjo 2023 m. gegužės 2 d. prašymą, nuspręsta

išdėstyti Pareiškėjo mokestinės nepriemokos (duomenys neskelbtini) Eur sumokėjimą laikotarpiui nuo 2023 m. gegužės 2 d. iki 2024 m. balandžio 25 d. (b. l. 5-6).

VMI ir Pareiškėjas 2023 m. gegužės 22 d. sudarė Mokestinės paskolos sutartį Nr. (23.24-08) 327-34685 (minėta, toliau – Sutartis, b. l. 5-6) dėl mokestinės nepriemokos mokėjimo termino išdėstymo laikotarpiu nuo 2023 m. gegužės 2 d. iki 2024 m. balandžio 25 d. Nurodomas prievolės tipas – GPM/DEKLARACIJA/Mokestis ir rinkliava, suma – (duomenys neskelbtini) Eur.

VMI 2023 m. spalio 10 d. įspėjimu Nr. (23.24-08) 327-58386 (b. l. 21) įspėjo Pareiškėją apie ketinimą nutraukti Sutartį, jeigu per 20 dienų nuo įspėjimo įteikimo dienos nebus sumokėta (duomenys neskelbtini) Eur.

2023 m. gruodžio 10 d. VMI įspėjimu Nr. (23.24-08) 327-76218 (b. l. 21) pakartotinai įspėjo Pareiškėją apie ketinimą nutraukti Sutartį, jeigu per 20 dienų nuo įspėjimo įteikimo dienos nebus sumokėta (duomenys neskelbtini) Eur.

2024 m. sausio 10 d. įspėjimu Nr. (23.24-08) 327-2632 (b. l. 22) VMI įspėjo Pareiškėją apie ketinimą nutraukti Sutartį, jeigu per 20 dienų nuo įspėjimo įteikimo dienos nebus sumokėta (duomenys neskelbtini) Eur.

Pareiškėjas 2024 m. vasario 11 d. VMI įspėjimu Nr. (23.24-08) 327-12246 (b. l. 23) buvo informuotas apie ketinimą nutraukti Sutartį, jeigu per 20 dienų nuo įspėjimo įteikimo dienos nebus sumokėta (duomenys neskelbtini) Eur.

2024 m. balandžio 9 d. VMI įspėjimu Nr. (23.24-08) 327-24468 (b. l. 24) Pareiškėjas buvo informuotas apie ketinimą nutraukti Sutartį, jeigu per 20 dienų nuo įspėjimo įteikimo dienos nebus sumokėta (duomenys neskelbtini) Eur.

VMI, vadovaudamasi MAĮ 88 straipsniu ir 14 straipsnio 7 dalimi bei Taisyklėmis, remdamasi tuo, kad Pareiškėjas nesilaikė Sutarties sąlygų, 2024 m. birželio 7 d. Sprendimu nusprendė Sutartį nutraukti (b. l. 16), o 2024 m. birželio 13 d. Pareiškėjui pateikė Raginimą sumokėti (duomenys neskelbtini) Eur sumą per 20 dienų nuo Raginimo įteikimo dienos (b. l. 4).

Pareiškėjas su Sprendimu ir Raginimu nesutinka, vertina juos kaip neteisėtus, nepagrįstus, priimtus nesilaikant įstatymų, pažeidžiančius Pareiškėjo teises, todėl prašo juos panaikinti. Teigia, kad pastaraisiais metais jis susiduria su finansiniais sunkumais, kuriuos nulemia įvairios asmeninės aplinkybės, taip pat, kad turi kitų finansinių įsipareigojimų, todėl išreiškia lūkestį, kad Atsakovė turėtų įsigilinti į jo individualią situaciją, teigia galintis susidariusį įsiskolinimą VMI grąžinti lygiomis dalimis mokant iki 2024 m. gruodžio 31 d.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja MAĮ, Taisyklės.

MAĮ 88 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad mokestinės nepriemokos sumokėjimo terminą finansų ministro nustatyta tvarka mokesčių administratorius gali atidėti arba išdėstyti. Mokestinės nepriemokos mokėjimas atidedamas arba išdėstomas mokesčių administratoriaus sprendimu. Šio sprendimo pagrindu sudaroma mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus mokestinės paskolos sutartis.

MAĮ 88 straipsnio 7 dalyje įtvirtinta, kad „<...> jeigu mokesčių mokėtojas nesilaiko mokestinės paskolos sutarties sąlygų, ji nutraukiama <...>.“

Taisyklės reglamentuoja prašymo atidėti arba išdėstyti mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinę nusižengimą ar administracinę teisės pažeidimą mokėjimą pateikimą ir nagrinėjimą, sprendimo atidėti arba išdėstyti mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinę nusižengimą mokėjimą priėmimą ir vykdymą, sprendimo atidėti arba išdėstyti baudos už administracinę nusižengimą mokėjimą priėmimą ir vykdymą supaprastinto proceso tvarka, mokestinės paskolos sutarties sudarymo ir vykdymo sąlygas, sprendimo pakeisti mokestinės paskolos sutartį ir ją nutraukti priėmimą (Taisyklių 1 punktą).

Pagal Taisyklių 47 punktą, mokesčių administratorius priima sprendimą nutraukti mokestinės paskolos sutartį, jeigu mokėtojas nesilaiko mokestinės paskolos sutarties sąlygų. Mokestinės paskolos sutartis taip pat nutraukiama, jeigu mokesčių mokėtojui iškeliamas bankroto arba restruktūrizavimo byla arba asmeniui paskirta bauda už administracinę nusižengimą yra pakeičiama viešaisiais darbais. Mokesčių administratorius, prieš nutraukdamas mokestinės paskolos sutartį, įteikia mokesčių mokėtojui įspėjimą apie ketinimą nutraukti mokestinės paskolos sutartį, išskyrus atvejus, kai

mokestinės paskolos sutartis nutraukiama dėl to, kad mokesčių mokėtojai iškeliami bankroto arba restruktūrizavimo byla, taip pat išskyrus Taisyklių 51 punkte nurodytą atvejį (Taisyklių 49 punktas).

Taisyklių 51 punkte reglamentuojamas atvejis, kai asmuo, kuriam paskirta bauda už administracinį nusižengimą, nesilaiko mokestinės paskolos sutarties sąlygų ir laiku nesumoka baudos už administracinį nusižengimą dalies pagal mokestinės paskolos sutarties grafiką.

Įspėjime apie ketinimą nutraukti mokestinės paskolos sutartį nurodomas terminas, per kurį mokesčių mokėtojas turi įvykdyti šiame įspėjime išdėstytus nurodymus (Taisyklių 50 punktas).

Valstybinės mokesčių inspekcijos portalo e. VMI autorizuotų elektroninių paslaugų srities Mano VMI naudojimo taisyklės, patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2012 m. spalio 3 d. įsakymu Nr. VA-91 (toliau – Mano VMI naudojimo taisyklės) nustato naudojimosi Mano VMI tvarką (Mano VMI naudojimo taisyklių 1 punktas). Mano VMI srityje pateikiami dokumentai, susiję su užsakytomis elektroninėmis paslaugomis bei kita VMI informacija. Dokumentų įkėlimo į Mano VMI data laikoma dokumento įteikimo elektroninės paslaugos gavėjų data.

Pagal ginčo šalių sudarytos Sutarties 2 punktą, Pareiškėjas įsipareigojo Sutarties 1 punkte nurodytą mokestinę nepriemoką / AN baudą sumokėti pagal pridedamą Sutarties grafiką, kuris yra neatsiejama Sutarties dalis. Pagal Sutarties priedą „Mokestinės nepriemokos / baudos už administracinį nusižengimą ir palūkanų sumokėjimo grafikas“ mokėtinų įmokų suma kas mėnesį yra (duomenys neskelbtini) Eur (paskutinė mokėtina įmoka – (duomenys neskelbtini) Eur). Sutarties 9 punkte įtvirtinta mokesčių administratoriaus, t. y. VMI, teisė nutraukti Sutartį, jei mokesčių mokėtojas, t. y. Pareiškėjas, nevykdo Sutarties sąlygų, o pagal Sutarties 10 punktą mokesčių administratorius, prieš nutraukdamas sutartį, įteikia mokesčių mokėtojai Įspėjimo FR1093 formą, patvirtintą Inspekcijos viršininko 2011 m. gegužės 26 d. Įsakymu Nr. VA-71, apie ketinimą nutraukti sutartį.

Bylos duomenimis nustatyta, kad Pareiškėjas Sutarties priede – grafike nustatytų terminų nesilaikė ir mokėjo mažesnes įmokas, nei numatyta grafike. Šios aplinkybės Pareiškėjas neginčija, o jo skundas iš esmės grindžiamas sudėtinga Pareiškėjo situacija dėl patiriamų finansinių sunkumų. Pareiškėjui nemokant įmokų, Atsakovė teikė jam įspėjimus dėl ketinimo nutraukti Sutartį, jei nesumokės įspėjime nurodytų įmokų nustatytu terminu, t. y. per 20 darbo dienų nuo įspėjimo įteikimo. Įspėjimai Pareiškėjui buvo teikiami per Mano VMI sistemą ir pagal Mano VMI naudojimo taisyklių 10 punktą laikomi įteiktai įkėlus juos į Mano VMI. Atsakovė pirmąjį įspėjimą apie ketinimą nutraukti Sutartį pareiškėjui išsiuntė dar 2023 m. spalio 12 d., paskutinis įspėjimas Pareiškėjui siųstas ir įteiktas atitinkamai 2024 m. balandžio 17 d. Faktą, kad Pareiškėjas minėtus dokumentus gavo ir perskaitė, patvirtina Atsakovės į bylą pateiktas VMI sistemos išrašas (b. l. 25). Šiuo aspektu taip pat pažymėtina, kad Pareiškėjas nekelia ginčo nei dėl įspėjimų įteikimo, nei dėl įspėjimuose nurodytų mokėtinų sumų dydžio, taip pat byloje nėra duomenų, jog Pareiškėjas būtų nesutikęs su VMI įspėjimais ir (ar) teikęs skundus dėl šių įspėjimų juose nurodyta tvarka.

LVAT praktikoje yra išaiškinta, jog prieš priimdamos sprendimą dėl mokestinės paskolos sutarties nutraukimo, mokesčių administratorius neprivalo atsižvelgti į priežastis, dėl kurių susidarė mokestinė nepriemoka bei nebuvo vykdoma mokestinės paskolos sutartis – esminė sąlyga mokestinės paskolos sutarčiai nutraukti yra pats sutarties sąlygų nevykdymo faktas (žr. LVAT administracinio teismo 2005 m. rugpjūčio 30 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A8-871/2005; 2011 m. balandžio 11 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A438-962/2011 ir kt.)

Pareiškėjas skundą grindžia tuo, kad jis patyrė ir iki šiol patiria tam tikrus finansinius sunkumus dėl įvairių asmeninių aplinkybių. Atkreiptinas dėmesys, kad nei MAĮ, nei Taisyklės neįtvirtina jokių mokesčių administratoriaus atžvilgiu taikomų apribojimų nutraukti mokestinės paskolos sutartį, atsižvelgiant į laikiną sudėtingą mokesčių mokėtojo finansinę būklę. Mokestinės paskolos sutarties nutraukimas siejamas iš esmės tik su šios sutarties įsipareigojimų nevykdymu. Kaip jau minėta anksčiau, LVAT analogiško pobūdžio bylose yra išaiškines, kad, prieš priimdamos sprendimą dėl mokestinės paskolos sutarties nutraukimo, mokesčių administratorius neprivalo atsižvelgti į priežastis, dėl kurių susidarė mokestinė nepriemoka bei nebuvo vykdoma mokestinės paskolos sutartis, kad esminė sąlyga mokestinės paskolos sutarčiai nutraukti yra pats sutarties sąlygų

nevykdymo faktas. Taigi, vadovaujantis aptartu teisiniu reguliavimu ir teismų praktika, atsižvelgiant į Sutarties pažeidimo (įmokų nemokėjimo nustatytais terminais) faktą, Komisija sprendžia, kad Pareiškėjo skunde nurodomos aplinkybės dėl Sutarties nevykdymo priežasčių nėra teisiškai reikšmingos, jos negali būti pagrindu panaikinti sprendimą nutraukti mokestinės paskolos Sutartį.

Bylos duomenimis nustatyta, kad Pareiškėjui teisės aktų nustatyta tvarka buvo įteiktas ne vienas įspėjimas dėl Sutarties nutraukimo, kad Pareiškėjas nevykdė Sutarties, nemokėdamas Sutartyje nustatytų įmokų nustatytais terminais, todėl Pareiškėjo skundo argumentai, kuriais vadovaujantis jis prašo naikinti skundžiamą Sprendimą, yra nepagrįsti ir neatitinka reglamentavimo. Komisija vertina, kad Sprendimas atitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnyje įtvirtintus administraciniams sprendimams keliamus reikalavimus, priimtas kompetentingo (įgalioto) subjekto, tinkamai įvertinus faktines aplinkybes ir teisingai pritaikius MAĮ ir Taisyklių nuostatas. Teisinio pagrindo naikinti ginčijamą Sprendimą Komisija neturi, todėl Pareiškėjo skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Kiti Pareiškėjo skunde nurodyti reikalavimai yra nesusiję su nagrinėjamu ginču ir Komisijos priimto sprendimo motyvais, todėl jie nenagrinėjami.

Komisija pritaria Atsakovės argumentams, kad Raginimas, remiantis aktualia LVAT praktika (žr. pvz. LVAT 2020 m. vasario 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-109-968/2020), nelaikytinas savarankišku ginčo administraciniame teisme objektu. Komisija nagrinėjamu atveju neturi pagrindo vertinti Raginimo kitaip nei kaip informacinio-aiškinamojo pobūdžio dokumento, kuris iš esmės realių teisiųjų pasekmių Pareiškėjui nesukelia.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo M.P. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Danutė Kulikauskienė

Raminta Ramanauskienė